

OLIMPIADA DE ISTORIE
Etapa județeană/municipiului București
Clasa a VIII-a
2018

Varianta 1

- Timpul de lucru este de trei ore.
- Se acordă 10 puncte din oficiu, care se adaugă la Subiectul I.
- Ambele subiecte sunt obligatorii.
- Subiectele se tratează pe foi separate.

SUBIECTUL I

(40 de puncte)

Citiți, cu atenție, sursele de mai jos:

A. „Ocuparea regiunilor dunărene e încheiată (...) odată cu crearea provinciei Moesia, în anul 15 d.Hr. și anexarea regatului Traciei, transformat în provincie în 46 d.Hr. Cu toate acestea, continuă să existe o importantă amenințare la nord de Dunăre, în afara celei reprezentate de populațiile germanice: regatul dac. (...) De origine tracă, dacii se organizaseră într-un regat și, începând cu epoca lui Caesar, regele acestora, Burebista, neliniștea Roma. (...) Regele Decebal nu ezită chiar să lanseze, din capitala sa, Sarmizegetusa, incursiuni la sudul Dunării, pe pământ roman. Pentru a asigura securitatea hotarelor, dar și pentru a pune mâna pe importante bogății aurifere ale dacilor, împăratul Traian întreprinde, între 101 d.Hr. și 106 d.Hr., două campanii la capătul cărora Dacia devine, și ea, o provincie romană.”

(J. Carpentier, Fr. Lebrun, *Istoria Europei*)

B. „După ce Decebal și oastea lui au fost învinși definitiv de romani, în anul 106, împăratul Traian a hotărât formarea, din fostul regat dac, a provinciei romane Dacia, parte integrantă a Imperiului Roman. (...) Romanii au adus cu ei în noua provincie unități militare, cu soldați și ofițeri, funcționari civili, preoți, stăpâni de pământuri și sclavi, și mai ales coloniști; au adus zeii lor, administrația lor, modelul lor de așezări, economia lor, justiția lor și mai presus de orice limba latină.”

(Ioan-Aurel Pop, Ioan Bolovan, *Istoria Transilvaniei*)

C. „Dacă limba latină a fost factorul invizibil al romanizării și unificării diverselor etnii aflate în Dacia, armata romană a reprezentat agentul cel mai vizibil al prezenței imperiale la nordul Dunării. (...) Prezența militarilor romani – ei înșiși recrutați de pe tot întinsul imperiului, întocmai ca și coloniștii – a antrenat difuzarea limbii latine și romanizarea populației. În jurul castrelor, pentru a răspunde nevoilor de tot felul ale militarilor romani, au apărut așezări civile – în cadrul cărora negustorii și meșteșugarii aveau o pondere importantă (...).”

(Florin Constantiniu, *O istorie sinceră a poporului român*)

Pornind de la aceste surse istorice, răspundeți următoarelor cerințe:

1. Numiți, pe baza sursei **A**, conducătorul dacilor din secolul I î.Hr. și un spațiu istoric. **4 puncte**
2. Scrieți o relație cauză-efect stabilită între două informații selectate din sursa **A**, precizând rolul fiecăreia dintre aceste informații (*cauză*, respectiv *efect*). **5 puncte**
3. Formulați, pe baza sursei **C**, o opinie referitoare la rolul armatei în provincia romană Dacia, susținând-o cu o informație selectată din această sursă. **6 puncte**
4. Prezentați doi factori ai romanizării precizați în sursa **B**, dar diferiți de cei la care se referă și sursa **C**. **10 puncte**
5. Prezentați rolul creștinismului în procesul de etnogeneză românească. **5 puncte**
6. Formulați o opinie referitoare la procesul de formare a statelor medievale românești, susținând-o cu menționarea a trei fapte istorice. **10 puncte**

SUBIECTUL al II-lea

(50 de puncte)

Citiți cu atenție sursele istorice de mai jos:

A. „Pentru intelectualii români, 1848 a însemnat triumful ideii de națiune. În ambele Principate și în Monarhia habsburgică, ei au justificat cererile de independență sau autonomie politică invocând drepturile inerente ale comunității etnice la autodeterminare. În Moldova și Țara Românească ei au căutat să scape de protectoratul rusesc și să restabilească echilibrul istoric cu Imperiul Otoman, iar în Transilvania, în zona Banatului și în Bucovina, ei acționau pentru unirea românilor într-un ducat autonom. S-au gândit chiar la unirea românilor de pe ambele versante ale Carpaților, întrucât resimțeau puternic legăturile etnice, de limbă și de cultură.”

(Keith Hitchins, *Românii. 1774-1866*)

B. „Generația de la 1848 se distingea de înaintașii ei prin cunoașterea directă a Europei Occidentale. (...) Pașoptiștii se simțeau ei înșiși o parte din Europa. Au recunoscut Apusul drept model politic și cultural pentru partea lor de Europă și nu aveau cine știe ce îndoieli că modelul de dezvoltare al acesteia era aplicabil și Țărilor Române. Ideile lor privind structurile politice și progresul economic erau, ca atare, în mare măsură influențate de doctrinele liberale (...). Orice tip de conducere autoritară, chiar dacă luminată, prezenta doar o mică atracție pentru oamenii hotărâți să-și elibereze poporul de Rusia «autocrată» și de Turcia «despotică».”

(Keith Hitchins, *Românii. 1774-1866*)

Pornind de la aceste surse, rezolvați, în aproximativ trei-patru pagini, următoarea situație – problemă: **Revoluția din 1848-1849 desfășurată în spațiul românesc și-a atins obiectivele referitoare la modernizarea statului și a societății?** În elaborarea răspunsului aveți în vedere:

- menționarea a câte unui obiectiv național din sursa **A**, respectiv din sursa **B**;
- prezentarea altor două obiective ale Revoluției din 1848 din spațiul românesc extracarpatic, în afara celor la care fac referire sursele **A** și **B**;
- prezentarea a două programe revoluționare din anul 1848 elaborate de românii din „Monarhia habsburgică” în două dintre provinciile la care se referă sursa **A**;
- formularea unei opinii referitoare la situația–problemă dată și susținerea acesteia prin prezentarea a două fapte istorice desfășurate în anul 1848, în Țara Românească, în urma adoptării programului revoluționar.

Notă!

Se punctează și utilizarea **limbajului istoric adecvat**, **structurarea** prezentării, **evidențierea relației cauză-efect**, respectarea **sucesiunii cronologice/logice** a faptelor istorice și **încadrarea** în limita de spațiu precizată.

OLIMPIADA DE ISTORIE
Etapa județeană/municipiului București
Clasa a VIII-a
2018

Varianta 1

BAREM DE EVALUARE ȘI NOTARE

- Se punctează orice modalitate de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă fracțiuni de punct. Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit în barem.
- Se acordă 10 puncte din oficiu, care se adaugă la Subiectul I. Nota finală se calculează prin împărțirea la 10 a punctajului total obținut pentru lucrare.

SUBIECTUL I

(40 de puncte)

1. **câte 2 puncte** pentru numirea, pe baza sursei **A**, a conducătorului dacilor din secolul I î.Hr. și a oricărui spațiu istoric. **(2px2= 4p)**
2. **5 puncte** pentru scrierea oricărei relații cauză-efect stabilită între două informații selectate din sursa **A**, precizând rolul fiecăreia dintre aceste informații (*cauză*, respectiv *efect*).
3. **4 puncte** pentru formularea, pe baza sursei **C**, a oricărei opinii referitoare la rolul armatei în provincia romană Dacia,
2 puncte pentru selectarea oricărei informații din sursa **C**, care susține opinia formulată
4. **câte 2 puncte** pentru menționarea a oricărui doi factori ai romanizării precizați în sursa **B**, dar diferiți de cei la care se referă și sursa **C** **(2px2= 4p)**
câte 3 puncte pentru prezentarea fiecărui factor menționat, prin evidențierea relației de cauzalitate și utilizarea unui exemplu/a unei caracteristici **(3px2=6p)**
câte 1 punct pentru utilizarea **doar** a câte unui exemplu/a unei caracteristici referitoare la factorii menționați
5. **2 puncte** pentru menționarea rolului creștinismului în procesul de etnogeneză românească
3 puncte pentru prezentarea rolului creștinismului în procesul de etnogeneză românească prin evidențierea relației de cauzalitate și utilizarea unui exemplu/a unei caracteristici
1 punct pentru utilizarea **doar** a câte unui exemplu/a unei caracteristici referitoare la rolul creștinismului
6. **4 puncte** pentru formularea oricărei opinii referitoare la procesul de formare a statelor medievale românești
câte 2 puncte pentru menționarea oricărui trei fapte istorice care susțin opinia formulată. **(2px3=6p)**

Total 40 de puncte

SUBIECTUL al II-lea

(50 de puncte)

Informația istorică – 40 de puncte distribuite astfel:

- **câte 3 puncte** pentru menționarea oricărui obiectiv național din sursa **A**, respectiv din sursa **B**; **(3px2=6p)**
- **câte 2 puncte** pentru menționarea oricărui alte două obiective ale Revoluției de la 1848 din spațiul românesc extracarpatic, în afara celor la care fac referire sursele **A** și **B**; **(2px2=4p)**
câte 3 puncte pentru prezentarea fiecăreia dintre cele două obiective menționate, prin evidențierea relației de cauzalitate și utilizarea unui exemplu/a unei caracteristici **(3px2=6p)**
câte 1 punct pentru utilizarea **doar** a câte unui exemplu/a unei caracteristici referitoare la obiectivele menționate
- **câte 2 puncte** pentru menționarea oricărui două programe revoluționare din anul 1848 elaborate de românii din „Monarhia habsburgică” în două dintre provinciile la care se referă sursa **A**; **(2px2=4p)**

câte 3 puncte pentru prezentarea fiecăruia dintre cele două programe revoluționare menționate, prin evidențierea relației de cauzalitate și utilizarea unui exemplu/a unei caracteristici **(3px2=6p)**

câte 1 punct pentru utilizarea **doar** a câte unui exemplu/a unei caracteristici referitoare la programele revoluționare menționate

- **4 puncte** pentru formularea oricărei opinii referitoare la situația–problemă dată;
- **câte 2 puncte** pentru menționarea oricăror două fapte istorice desfășurate în anul 1848, în Țara Românească, în urma adoptării programului revoluționar, care susțin opinia formulată

(2px2=4p)

câte 3 puncte pentru prezentarea fiecăruia dintre cele două fapte istorice menționate, prin evidențierea relației de cauzalitate și utilizarea unui exemplu/a unei caracteristici **(3px2=6p)**

câte 1 punct pentru utilizarea **doar** a câte unui exemplu/a unei caracteristici referitoare la faptele istorice menționate

Ordonarea și exprimarea ideilor menționate – 10 puncte distribuite astfel:

- **2 puncte** pentru structurarea textului (introducere - cuprins - concluzie)
 - 1 punct pentru introducere/cuprins; cuprins/concluzii
- **3 puncte** pentru evidențierea relației cauză-efect, astfel încât textul să probeze înțelegerea procesului istoric
 - 1 punct pentru prezența parțială a relației cauză-efect
- **2 puncte** pentru respectarea succesiunii cronologice/ logice a faptelor istorice
 - 1 punct pentru respectarea parțială a succesiunii cronologice/ logice a faptelor istorice
- **2 puncte** pentru utilizarea limbajului istoric
 - 1 punct pentru utilizarea parțială a limbajului istoric
- **1 punct** pentru respectarea limitei de spațiu

MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE

OLIMPIADA DE ISTORIE Etapa județeană/municipiului București Clasa a IX-a 2018

Varianta 1

- Timpul de lucru este de trei ore.
- Ambele subiecte sunt obligatorii.
- Se acordă 10 puncte din oficiu, care se adaugă la Subiectul I.
- Subiectele se tratează pe foi separate.

SUBIECTUL I

(40 de puncte)

Citiți, cu atenție, sursele de mai jos :

A. „Sumerienii, a căror origine este necunoscută, reprezintă punctul de plecare al oricărei evoluții istorice pe care o putem concepe. Ei au preluat și utilizat acumulările mai vechi ale evoluției neolitice (orașe, temple, prima pictogramă, sigiliul rotund) ca într-o explozie culturală, la scurt timp după apariție (aprox. 3300 î.Hr.), pe cursul inferior al Eufratului și Tigrului, dezvoltându-se până la o cultură superioară. [...] [Au inventat] hieroglifă, [...] care au evoluat rapid spre [...] scrierea cuneiformă utilizată în administrația templelor, în orașele-state (printre altele Eridu, Ur, Uruk, Lagaș, Umma, Nippur, Kiș). În fruntea lor se afla un rege - preot [...] sfătuit de o adunare a nobililor.

Orașele-state sumeriene au construit o primă comunitate culturală [...], însă nu și o comunitate politică. Mai mult, ele rivalizau, fiecare încercând să-și impună hegemonia [...]. Dominația spirituală și politică a orașelor-state, templele și palatele, au cunoscut primul recul datorită relațiilor tensionate dintre ele.”

(I. Geiss, *Istoria lumii. Din preistorie până în anul 2000*)

B. „Dar ce să mai spunem despre cei vechi? Se zice că Alexandru, fiul lui Filip, cu prilejul expediției sale împotriva tracilor de dincolo de Haemus, după ce năvăli în țara tribalilor - despre care știa că se întindeau până la Istru și insula Peuce, din Istru - cunoscând de asemenea și că ținutul de dincolo de fluviu se află în puterea geților, ar fi înaintat pînă acolo și nu ar fi putut să debarce în insulă, din lipsa corăbiilor. [...] Atunci acesta, după ce intră în ținutul geților, cuceri o cetate și se întoarse - cât putu mai repede - la el în țară. A primit daruri de la semințiile de acolo și de la Syrmos. [...] Pe timpul urmașilor lui Alexandru, rege al geților era Dromichaites. Acesta - după ce l-a prins pe Lisimah, care pornise cu război împotriva lui - i-a arătat mai întâi sărăcia [...] neamului său, precum și traiul lor cumpătat. L-a îndemnat apoi să nu mai poarte război împotriva unor oameni de soiul lor, ci să caute a se împrieteni cu dâșșii. Iar după ce l-a cinstit ca pe un oaspe, a legat prietenie cu el și l-a lăsat să plece.”

(Strabon, *Geografia*)

C. „Originea etruscilor a stârnit numeroase controverse. [...] Acest mister al originii etruscilor a condus către numeroase studii, începând cu secolele XV și XVI, și continuând și în prezent, când se pare că se confirmă continuitatea vechilor civilizații din partea de nord a Italiei. De asemenea, nici limba etruscă nu este foarte bine descifrată, majoritatea informațiilor pe care le avem despre etrusci provin din surse romane. În ceea ce privește patria de origine a etruscilor, nu trebuie omis faptul că Etruria propriu-zis se numea Tuscia. [...] Centrul etruscilor a fost Toscana, unde etruscii s-au dezvoltat ca agricultori și viticultori foarte buni, dar și ca artizani ai unei ceramici deosebite. Etruscii au fost considerați mai avansați tehnologic, față de vecinii lor, chiar și decât romanii, minele de plumb, cositor, fier sau cupru furnizând materia primă pentru o metalurgie din care se aprovizionau până și grecii sau cartaginezii. Etruscii s-au organizat în orașe - state.”

(H. C. Matei, *O istorie a Romei Antice*)

Pornind de la aceste surse istorice, răspundeți următoarelor cerințe:

1. Menționați, din sursa **C**, două caracteristici ale civilizației etruscilor. **4 puncte**
2. Menționați, din sursa **B**, două consecințe ale victoriei lui Dromichaites. **4 puncte**

3. Scrieți o relație cauză-efect stabilită între două informații selectate din sursa **A**, precizând rolul fiecăreia dintre aceste informații (*cauză*, respectiv *efect*). **7 puncte**
4. Prezentați o altă formă de organizare politică din Orientul antic, în afara celei precizate în sursele **A** și **C**. **5 puncte**
5. Prezentați două fapte istorice referitoare la regatul dac din secolul I î. Hr. **10 puncte**
6. Prezentați o asemănare și o deosebire dintre arhitectura orientală și cea romană. **10 puncte**

SUBIECTUL al II-lea

(50 de puncte)

Elaborați, în aproximativ trei-patru pagini, o sinteză despre **Rolul Romei și al civilizației sale în istorie**, având în vedere:

- precizarea unei forme de organizare politică a Romei, în secolele al VI-lea – al II-lea î. Hr. și prezentarea a două caracteristici ale acesteia;
- menționarea a două cauze ale instaurării Imperiului roman și prezentarea a două fapte istorice referitoare la evoluția politică a acestuia în secolele I – al III-lea d.Hr;
- menționarea a două consecințe ale crizei Imperiului Roman din secolul al IV-lea;
- explicarea rolului civilizației romane în cadrul formării popoarelor medievale din Europa Occidentală.

Notă!

Se punctează și utilizarea **limbajului istoric adecvat**, **structurarea** prezentării, evidențierea **relației cauză – efect**, respectarea **succesiunii cronologice/logice** a faptelor istorice și **încadrarea** eseului în limita de spațiu precizată

MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE

OLIMPIADA DE ISTORIE Etapa județeană/municipiului București Clasa a IX-a 2018

Varianta 1

BAREM DE EVALUARE ȘI NOTARE

- Se punctează orice modalitate de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă fracțiuni de punct. Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit în barem.
- Se acordă 10 puncte din oficiu, care se adaugă la Subiectul I. Nota finală se calculează prin împărțirea la 10 a punctajului total obținut pentru lucrare.

SUBIECTUL I

(40 de puncte)

1. **Câte 2 puncte** pentru menționarea, din sursa **C**, a oricăror două caracteristici ale civilizației etruscilor (2px2=4p)
2. **Câte 2 puncte** pentru menționarea, din sursa **B**, a oricăror două consecințe ale victoriei lui Dromichaiteș (2px2=4p)
3. **7 puncte** pentru scrierea oricărei relații cauză-efect stabilită între două informații selectate din sursa **A**, precizând rolul fiecăreia dintre aceste informații (*cauză*, respectiv *efect*)
4. **2 puncte** pentru menționarea oricărei alte forme de organizare politică din Orientul antic, în afara celei precizate în sursele **A** și **C**
3 puncte pentru prezentarea formei de organizare politică menționate prin evidențierea relației de cauzalitate și utilizarea unui exemplu/ a unei caracteristici;
1 punct pentru utilizarea **doar** a unui exemplu/a unei caracteristici referitoare la forma de organizare politică menționată
5. **Câte 2 puncte** pentru menționarea oricăror două fapte istorice referitoare la regatul dac din secolul I î. Hr (2px2=4p)
Câte 3 puncte pentru prezentarea fiecărui fapt istoric menționat prin evidențierea relației de cauzalitate și utilizarea unui exemplu/ a unei caracteristici; (3px2=6p)
Câte 1 punct pentru utilizarea **doar** a unui exemplu/a unei caracteristici referitoare la faptele istorice menționate
6. **Câte 2 puncte** pentru menționarea oricărei asemănări și a oricărei deosebiri dintre arhitectura orientală și cea romană (2px2=4p)
Câte 3 puncte pentru prezentarea asemănării și a deosebirii menționate prin evidențierea relației de cauzalitate și utilizarea unui exemplu/ a unei caracteristici (3px2=6p)
Câte 1 punct pentru utilizarea **doar** a unui exemplu/a unei caracteristici referitoare la asemănarea și deosebirea menționate

SUBIECTUL al II-lea

(50 de puncte)

Informația istorică – 40 de puncte distribuite astfel:

- **2 puncte** pentru precizarea oricărei forme de organizare politică a Romei, în secolele al VI-lea – al II-lea î. Hr.;
- Câte 2 puncte** pentru menționarea oricăror două caracteristici ale acesteia (2px2=4p)
- Câte 3 puncte** pentru prezentarea fiecărei caracteristici menționate prin evidențierea relației de cauzalitate și utilizarea unui exemplu (3px2=6p)
Câte 1 punct pentru utilizarea **doar** a unui exemplu referitoare la fiecare caracteristică menționată;

- **Câte 3 puncte** pentru menționarea oricăror două cauze ale instaurării Imperiului roman
(3px2=6p)
Câte 2 puncte pentru menționarea oricăror două fapte istorice referitoare la evoluția politică a Imperiului roman în secolele I – al III-lea d.Hr;
(2px2=4p)
Câte 3 puncte pentru prezentarea fiecărui fapt istoric menționat, prin evidențierea relației de cauzalitate și utilizarea unui exemplu/ a unei caracteristici;
(3px2=6p)
Câte 1 punct pentru utilizarea **doar** a unui exemplu/ a unei caracteristici referitoare la faptele istorice menționate;
- **Câte 3 puncte** pentru menționarea oricăror două consecințe ale crizei Imperiului Roman din secolul al IV-lea;
(3px2=6p)
- **2 puncte** pentru menționarea rolului civilizației romane în cadrul formării popoarelor medievale din Europa Occidentală
- **4 puncte** pentru explicarea rolului menționat prin evidențierea relației de cauzalitate.

Ordonarea și exprimarea ideilor menționate – 10 puncte distribuite astfel:

- **2 puncte** pentru structurarea textului (introducere - cuprins - concluzie)
1 punct pentru introducere/cuprins; cuprins/concluzii
- **3 puncte** pentru evidențierea relației cauză-efect, astfel încât sinteza să probeze înțelegerea procesului istoric
1 punct pentru prezența parțială a relației cauză-efect
- **2 puncte** pentru respectarea succesiunii cronologice/ logice a faptelor istorice
1 punct pentru respectarea parțială a succesiunii cronologice/ logice a faptelor istorice
- **2 puncte** pentru utilizarea limbajului istoric
1 punct pentru utilizarea parțială a limbajului istoric
- **1 punct** pentru respectarea limitei de spațiu

OLIMPIADA DE ISTORIE
Etapa județeană/municipiului București
Clasa a X-a
2018

Varianta 1

- Timpul de lucru este de trei ore.
- Ambele subiecte sunt obligatorii.
- Se acordă 10 puncte din oficiu, care se adaugă la Subiectul I.
- Subiectele se tratează pe foi separate.

SUBIECTUL I

(40 de puncte)

Citiți, cu atenție, sursele de mai jos:

A. „În ianuarie 1871, Imperiul German a fost proclamat în Sala Oglinzilor de la Versailles. Germania unită era un colos din toate punctele de vedere. [...] Contemporanii comparau Germania cu Statele Unite, recent reconstituite. «Adoptarea în Europa a sistemului american al Uniunii, sub controlul și îndrumarea unui popor liber, obișnuit cu autocontrolul, nu poate să nu extindă instituțiile populare și să nu sporească influența pașnică a ideilor americane», se adresa președintele Ulysses S. Grant Congresului în februarie 1871. Ziarele populare îl preamăreau pe Bismarck drept «un părinte fondator», ba chiar ca «Washingtonul» noului imperiu. Dar, spre deosebire de Statele Unite, această nouă entitate vastă se afla în inima Europei. Consolidarea centrului european eliminase zona-tampon de «intermediari» care separase vreme îndelungată marile puteri; Austria fusese alungată din Germania pentru totdeauna. Acolo unde vreme de sute de ani existaseră o mulțime de state mai mici, iar cu șapte ani mai devreme fuseseră aproape 40 de entități distincte, o singură putere deținea controlul suprem. În următoarele decenii, acest lucru va domina politica externă și internă a marilor state europene.»

(B. Simms, *Europa. Lupta pentru supremație de la 1453 până în prezent*)

B. „Bismarck a reacționat la presiunile externe asupra Reichului cu o strategie bidimensională. [...] Pe plan extern, Bismarck s-a bazat pe gestionarea inteligentă a sistemului de state european. Spre deosebire de Marea Britanie, Franța și Rusia, se mulțumea să lase expansiunea peste ocean în seama altora: «Cancelarul», nota unul dintre interlocutorii săi, «refuză orice discuție despre colonii», pe de o parte fiindcă Germania nu avea mijloace să le apere, iar pe de altă parte, deoarece acestea erau un instrument util de abatere a atenției Parisului de la pierderile suferite aproape de casă, dar mai ales întrucât securitatea europeană a Reichului era principala sa preocupare. «Harta mea a Africii», remarca el odată, «se află în Europa. Aici este Rusia și aici e Franța, iar noi suntem în mijloc. Asta e harta mea a Africii». Această rețineră în privința teritoriilor de peste ocean a liniștit Statele Unite. În decembrie 1871, Bismarck i-a spus ambasadorului german la Washington că «nu suntem câtuși de puțin interesați să obținem un avanpost undeva în Americi și recunoaștem fără echivoc [...] influența predominantă a Statelor Unite acolo.»

(B. Simms, *Europa. Lupta pentru supremație de la 1453 până în prezent*)

C. „Din 1871 până în 1890, Europa trece prin epoca bismarckiană. Om al Vechiului Regim, cancelarul Bismarck nu are altă ambiție decât să mențină un statu-quo european avantajos de acum înainte pentru Germania și nici o altă perspectivă decât aceea a echilibrului european. [...] În 1871, mare lucru nu mai rămâne din Europa căreia Congresul de la Viena i-a trasat frontierele, iar Sfânta Alianță i-a stabilit conținutul. [...] Germania s-a constituit «prin fier și sânge» sub egida Prusiei, iar Italia prin aderarea popoarelor din peninsulă la «soluția piemonteză». În Imperiul Habsburgilor, Ungaria a obținut recunoașterea identității sale, iar rezistența minorității slave la acțiunile de germanizare și de maghiarizare întreprinse de Viena și Budapesta arată că, fără îndoială, compromisul din 1867 nu este decât o etapă pe calea emancipării popoarelor supuse.

[...] Istoria Europei la sfârșitul secolului al XIX-lea este marcată de două antagonisme principale. Primul este antagonismul franco-german. [...] Al doilea antagonism este cel dintre Rusia și Austria. Înlăturată din Germania, aceasta din urmă și-a îndreptat atenția spre spațiul balcanic, încurajată din răspuțeri pe această cale de Bismarck.” (S. Bernstein, P. Milza, *Istoria Europei*)

Pornind de la aceste surse istorice, răspondeți următoarelor cerințe:

1. Precizați, pe baza sursei **C**, două caracteristici ale formării statelor naționale în secolul al XIX-lea. **4 puncte**
2. Menționați, pe baza sursei **B**, două cauze ale neimplicării Germaniei în expansiunea colonială. **4 puncte**
3. Menționați, pe baza sursei **A**, două asemănări între Germania și Statele Unite ale Americii. **4 puncte**
4. Formulați o opinie referitoare la modificarea raportului de forțe pe plan european în a doua jumătate a secolului al XIX-lea, susținând-o cu câte o informație selectată din sursele **A** și **C**. **8 puncte**
5. Prezentați două consecințe ale „Problemei orientale” pentru Țările Române în prima jumătate a secolului al XIX-lea. **10 puncte**
6. Argumentați, prin două fapte istorice relevante, afirmația conform căreia constituirea statului român în a doua jumătate a secolului al XIX-lea s-a realizat în contextul rivalităților dintre marile puteri. **10 puncte**

SUBIECTUL al II-lea

(50 de puncte)

Analizați comparativ, în aproximativ trei-patru pagini, **Organizarea statelor moderne între secolele al XVII-lea – al XIX-lea**, având în vedere:

- prezentare a două asemănări și menționarea a două deosebiri dintre modelul politic britanic și modelul politic nord-american;
- menționarea a două caracteristici ale *Declarației drepturilor omului și ale cetățeanului*;
- menționarea a două fapte istorice din perioada 1790-1795 desfășurate în Franța și prezentarea câte unei consecințe a unuia dintre aceste fapte în domeniul social, respectiv a celuilalt fapt în domeniul politic;
- formularea unei opinii referitoare la existența continuității în politica Franței la începutul secolului al XIX - lea și susținerea acesteia cu două argumente istorice.

Notă !

Se punctează și utilizarea limbajului istoric adecvat, structurarea sintezei, evidențierea relației cauză-efect, susținerea opiniei cu argumente istorice (prezentarea unui fapt istoric relevant și utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia), respectarea succesiunii cronologice/ logice a faptelor istorice și încadrarea sintezei în limita de spațiu precizată.

OLIMPIADA DE ISTORIE
Etapa județeană/municipiului București
Clasa a X-a
2018
BAREM DE EVALUARE ȘI NOTARE

Varianta 1

- Se punctează orice modalitate de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă fracțiuni de punct. Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit în barem.
- Se acordă 10 puncte din oficiu, care se adaugă la Subiectul I. Nota finală se calculează prin împărțirea la 10 a punctajului total obținut pentru lucrare.

SUBIECTUL I

(40 de puncte)

1. **Câte 2 puncte** pentru precizarea, pe baza sursei **C**, a două caracteristici ale formării statelor naționale în secolul al XIX-lea; **(2px2=4p)**
2. **Câte 2 puncte** pentru menționarea, pe baza sursei **B**, a oricăror două cauze ale neimplicării Germaniei în expansiunea colonială; **(2px2=4p)**
3. **Câte 2 puncte** pentru menționarea, pe baza sursei **A**, a oricăror două asemănări între Germania și Statele Unite ale Americii. **(2px2=4p)**
4. **2 puncte** pentru menționarea oricărei opinii referitoare la modificarea raportului de forțe pe plan european în a doua jumătate a secolului al XIX-lea
câte 3 puncte pentru susținerea opiniei formulate cu câte o informație selectată din sursele **A** și **C**. **(3px2=6p)**
5. **Câte 2 puncte** pentru menționarea oricăror două consecințe ale „Problemei orientale” pentru Țările Române în prima jumătate a secolului al XIX-lea **(2px2=4p)**
Câte 3 puncte pentru prezentarea fiecărei consecințe menționate prin evidențierea relației de cauzalitate și utilizarea unui exemplu/ a unei caracteristici; **(3px2=6p)**
Câte 1 punct pentru utilizarea doar a unui exemplu/a unei caracteristici referitoare la consecințele menționate
6. **10 puncte** pentru **argumentarea** afirmației date prin prezentarea oricăror două fapte istorice relevante și prin utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea (*deoarece, pentru că* etc.) și concluzia (*așadar, ca urmare* etc.)
5 puncte pentru argumentarea afirmației date prin prezentarea **unui** fapt istoric relevant și prin utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea (*deoarece, pentru că* etc.) și concluzia (*așadar, ca urmare* etc.)

SUBIECTUL al II-lea

(50 de puncte)

Informația istorică – 40 de puncte distribuite astfel:

- **Câte 2 puncte** pentru menționarea oricăror două asemănări și a oricăror două deosebiri dintre modelul politic britanic și modelul politic nord-american; **(2px4=8p)**
Câte 3 puncte pentru prezentarea fiecărei asemănări menționate, prin evidențierea relației de cauzalitate și utilizarea unui exemplu/ a unei caracteristici **(3px2=6p)**
Câte 1 punct pentru utilizarea doar a unui exemplu/a unei caracteristici referitoare la asemănările menționate
- **Câte 2 puncte** pentru menționarea oricăror două caracteristici ale *Declarației drepturilor omului și ale cetățeanului* **(2px2=4p)**

- **Câte 2 puncte** pentru menționarea oricăror două fapte istorice din perioada 1790-1795 desfășurate în Franța **(2px2=4p)**

Câte 2 puncte pentru menționarea oricărei consecințe a unuia dintre aceste fapte în domeniul social, respectiv a celuilalt fapt în domeniul politic **(2px2=4p)**

Câte 3 puncte pentru prezentarea fiecărei consecințe menționate prin evidențierea relației de cauzalitate și utilizarea unui exemplu/ a unei caracteristici; **(3px2=6p)**

Câte 1 punct pentru utilizarea doar a unui exemplu/ a unei caracteristici referitoare la fiecare consecință menționată;

- **8 puncte** pentru formularea oricărei opinii referitoare la existența continuității în politica Franței la începutul secolului al XIX - lea și susținerea acesteia cu două argumente istorice - prezentarea a două fapte istorice relevante și utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea (*deoarece, pentru că* etc.) și concluzia (*așadar, ca urmare* etc.)

4 puncte pentru formularea oricărei opinii referitoare la existența continuității în politica Franței la începutul secolului al XIX-lea și susținerea acesteia cu **un** argument istoric - prezentarea unui fapt istoric relevant și utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea (*deoarece, pentru că* etc.) și concluzia (*așadar, ca urmare* etc.)

Ordonarea și exprimarea ideilor menționate – 10 puncte distribuite astfel:

- **1 punct** pentru **structurarea textului** (introducere - cuprins - concluzii);
1 punct pentru (introducere – cuprins/ cuprins - concluzii);
- **3 puncte** pentru evidențierea **relației cauză-efect**, astfel încât analiza să probeze înțelegerea procesului istoric;
1 punct pentru prezența parțială a relației cauză-efect;
- **2 puncte** pentru **respectarea succesiunii cronologice/ logice** a faptelor istorice;
1 punct pentru respectarea parțială a succesiunii cronologice/ logice a faptelor istorice;
- **3 puncte** pentru **utilizarea limbajului istoric**;
1 punct pentru utilizarea parțială a limbajului istoric;
- **1 punct** pentru **respectarea limitei de spațiu**;

OLIMPIADA DE ISTORIE
Etapa județeană/municipiului București
Clasa a XI-a
2018

Varianta 1

- Timpul de lucru este de trei ore.
- Ambele subiecte sunt obligatorii.
- Se acordă 10 puncte din oficiu, care se adaugă la Subiectul I.
- Subiectele se tratează pe foi separate

SUBIECTUL I

(40 de puncte)

Citiți, cu atenție, sursele de mai jos:

A. „Perioada de după martie 1945 s-a desfășurat sub semnul impunerii modelului sovietic de organizare a statului, a întregii societăți. [...] Obiectivul economic fundamental al Partidului Muncitoresc Român era naționalizarea principalelor mijloace de producție. [...] Legea din 11 iunie 1948, care prevedea trecerea în proprietatea statului a întreprinderilor, bogățiilor subsolului, a fost completată de noi acte legislative de aceeași natură: la 3 noiembrie a fost naționalizată industria cinematografică; în aceeași zi au fost naționalizate instituțiile medico-sanitare [...]. Prin naționalizările efectuate în 1948 s-a făcut un pas decisiv pe calea lichidării proprietății private, desființării economiei de piață concurențiale. [...] Măsurile luate în economie au avut importante consecințe în plan social; statul a pornit o ofensivă generală împotriva burgheziei, considerată reacționară. Pe de altă parte, se suprasolicita rolul clasei muncitoare, declarată <clasă conducătoare în stat.>”

(I. Scurtu, *Istoria românilor în secolul XX*)

B. „O serie de măsuri în domeniul economic distrug structurile existente. Totul se etatizează. [...] În plan politic, sunt desființate toate partidele și organizațiile politice, indiferent de ideologia și atitudinea lor față de programul și țelul Partidului Muncitoresc Român (făurit în 1948, prin unificarea cu Partidul Social - Democrat, de fapt înglobarea selectivă a membrilor săi în cadrul Partidului Comunist). P.M.R. este singurul partid admis. [...]

În cultură se aplică același model de la Răsărit, ca și în toate celelalte domenii. Se distrug sau se rescriu valorile tradiționale. Relațiile cu Occidentul sunt complet întrerupte. Învățământul este reorganizat după modelul sovietic. Se interzice predarea religiei în școli. Până și manualele sunt traduse din limba rusă, care devine obligatorie din clasa a IV-a. [...] În 1953 se modifică chiar ortografia. Istoria națională este rescrisă pe baze marxist-leniniste și pe criteriile prieteniei cu URSS. [...] O aspră cenzură se instaurează în țară. Presa de opoziție e interzisă.” (I. Bulei, *O istorie românilor*)

C. „În 1948, <uniuni> comunist-socialiste cu o structură similară au împânzit blocul sovietic: România în februarie 1948, Ungaria și Cehoslovacia în iunie, Bulgaria în august și Polonia în decembrie. [...] După decimarea, arestarea sau absorbția principalilor adversari, rezultatele comuniștilor s-au îmbunătățit într-adevăr la alegerile din 1947 și după aceea – poate și pentru că practicau atacurile violente asupra adversarilor rămași, intimidarea la secțiile de votare și falsul grosolan la numărătoarea voturilor. A urmat apoi, sistematic, formarea unor guverne în care Partidul Comunist era clar majoritar: partenerii de coaliție, dacă existau, aveau doar un rol nominal. Reflectând tranziția de la coaliții de uniune națională la monopolul comunist asupra puterii, strategia sovietică a redevenit în anii 1948-1949 radicală; obiectivele sale erau: o etatizare extremă, colectivizarea, distrugerea clasei de mijloc.”

(T. Judt, *Epoca postbelică. O istorie a Europei de după 1945*)

D. „Partidul nostru și-a exprimat cu toată claritatea punctul său de vedere, arătând că, întrucât esența măsurilor preconizate constă în trecerea unor funcții de conducere economică din competența statului respectiv în atribuțiile unor organe sau organisme suprastatale, ele nu sunt corespunzătoare principiilor care stau la baza relațiilor dintre țările socialiste. Ideea organului unic de planificare, comun pentru toate țările din C.A.E.R., comportă implicații economice și politice dintre cele mai serioase. Conducerea planificată a economiei naționale este unul din atribuțiile fundamentale, esențiale și inalienabile ale suveranității statului socialist — planul de stat fiind principalul instrument prin care acesta își realizează obiectivele sale politice și social-economice, stabilește direcțiile și ritmul de dezvoltare a economiei naționale, proporțiile ei fundamentale, acumulările, măsurile pentru ridicarea nivelului de trai material și cultural al poporului. Suveranitatea statului socialist presupune ca el să dispună efectiv și integral de mijloacele îndeplinirii practice a acestor atribuții, deținând în mâinile sale totalitatea pârghiilor de conducere a vieții economice și sociale. ”

(Declarația cu privire la poziția Partidului Muncitoresc Român în problemele mișcării comuniste și muncitorești internaționale din aprilie 1964)

Pornind de la aceste surse, răspundeți următoarelor cerințe:

1. Menționați, din sursa **A**, formațiunea politică și o caracteristică a acesteia din sursa **B**. **4 puncte**
2. Menționați, din sursa **B**, două acțiuni desfășurate în domeniul cultural. **4 puncte**
3. Menționați o asemănare cu privire la impactul social al instaurării noului regim politic, pe baza surselor **A** și **C**. **3 puncte**
4. Formulați, pe baza surselor **A**, **B** și **D** un punct de vedere referitor la viața economică, susținându-l cu câte o informație selectată din fiecare dintre aceste surse. **9 puncte**
5. Prezentați alte două caracteristici ale statului totalitar, în afara celor la care se referă sursele date. **10 puncte**
6. Prezentați două fapte istorice desfășurate în România ca urmare a înlăturării regimului politic la care se referă sursele date. **10 puncte**

SUBIECTUL al II-lea

(50 de puncte)

Elaborați, în aproximativ patru-cinci pagini, o sinteză despre **Economie, stat și societate în Europa, în a doua jumătate a secolului al XX-lea**, având în vedere:

- menționarea a două cauze și a două consecințe ale migrațiilor din a doua jumătate a secolului al XX-lea;
- prezentarea a câte unei caracteristici a vieții private, respectiv a vieții publice în Europa Occidentală;
- prezentarea a două asemănări între faptele istorice referitoare la procesul de integrare europeană, desfășurate în perioada 1951-1989;
- formularea unui punct de vedere referitor la diversitatea formelor de organizare statală în Europa, la sfârșitul secolului al XX-lea și susținerea acestuia prin două argumente istorice.

Notă !

Se punctează și utilizarea **limbajului istoric adecvat**, **structurarea** sintezei, evidențierea **relației cauză – efect**, susținerea unui punct de vedere cu **argumente istorice** (prezentarea unui fapt istoric relevant și utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia), respectarea **succesiunii cronologice/logice** a faptelor istorice și **încadrarea** sintezei în limita de spațiu precizată.

OLIMPIADA DE ISTORIE
Etapa județeană/municipiului București
Clasa a XI-a
2018

Varianta 1

BAREM DE EVALUARE ȘI NOTARE

- Se punctează orice modalitate de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă fracțiuni de punct. Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit în barem.
- Se acordă 10 puncte din oficiu, care se adaugă la Subiectul I. Nota finală se calculează prin împărțirea la 10 a punctajului total obținut pentru lucrare.

SUBIECTUL I

(40 de puncte)

1. **Câte 2 puncte** pentru menționarea, din sursa **A**, a formațiunii politice și a oricărei caracteristici a acesteia din sursa **B** **(2px2=4p)**
2. **Câte 2 puncte** pentru menționarea, din sursa **B**, a oricăror două acțiuni desfășurate în domeniul cultural **(2px2=4p)**
3. **3 puncte** pentru menționarea oricărei asemănări cu privire la impactul social al instaurării noului regim politic, pe baza surselor **A** și **C**
4. **9 puncte** pentru formularea, pe baza surselor **A**, **B** și **D**, a oricărui punct de vedere referitor la viața economică, susținut cu câte o informație selectată din fiecare sursă
5 puncte pentru formularea, pe baza surselor **A**, **B** și **D**, a oricărui punct de vedere referitor la viața economică, susținut cu câte o informație selectată din **două** dintre surse
5. **Câte 2 puncte** pentru menționarea oricăror alte două caracteristici ale statului totalitar, în afara celor la care se referă sursele date **(2px2=4p)**
Câte 3 puncte pentru prezentarea fiecărei caracteristici menționate prin evidențierea relației de cauzalitate și utilizarea unui exemplu **(3px2=6p)**
Câte 1 punct pentru utilizarea **doar** a unui exemplu referitor la caracteristicile menționate
6. **Câte 2 puncte** pentru menționarea oricăror două fapte istorice desfășurate în România ca urmare a înlăturării regimului politic la care se referă sursele date **(2px2=4p)**
Câte 3 puncte pentru prezentarea fiecărui fapt istoric menționat prin evidențierea relației de cauzalitate și utilizarea unui exemplu/ a unei caracteristici **(3px2=6p)**
Câte 1 punct pentru utilizarea **doar** a unui exemplu/a unei caracteristici referitoare la faptele istorice menționate

SUBIECTUL al II-lea

(50 de puncte)

Informația istorică – 40 puncte distribuite astfel:

- **Câte 2 puncte** pentru menționarea oricăror două cauze și a oricăror două consecințe ale migrațiilor din a doua jumătate a secolului al XX-lea **(2px4=8p)**
- **Câte 2 puncte** pentru menționarea oricărei caracteristici a vieții private, respectiv a vieții publice în Europa Occidentală **(2px2=4p)**
- Câte 3 puncte** pentru prezentarea fiecărei caracteristici menționate, prin evidențierea relației de cauzalitate și utilizarea unui exemplu **(3px2=6p)**
Câte 1 punct pentru utilizarea **doar** a unui exemplu referitor la caracteristicile menționate

- **Câte 2 puncte** pentru menționarea oricăror două asemănări între faptele istorice referitoare la procesul de integrare europeană, desfășurate în perioada 1951-1989 **(2px2=4p)**
Câte 3 puncte pentru prezentarea fiecărei asemănări menționate, prin evidențierea relației de cauzalitate și utilizarea unui exemplu/ a unei caracteristici; **(3px2=6p)**
Câte 1 punct pentru utilizarea **doar** a unui exemplu/ a unei caracteristici referitoare la asemănările menționate
- **12 puncte** pentru formularea oricărui punct de vedere referitor la diversitatea formelor de organizare statală în Europa, la sfârșitul secolului al XX-lea **susținut** cu două argumente istorice - prezentarea a două fapte istorice relevante și utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea (*deoarece, pentru că* etc.) și concluzia (*așadar, ca urmare* etc.)
6 puncte pentru formularea oricărui punct de vedere referitor la diversitatea formelor de organizare statală în Europa, la sfârșitul secolului al XX-lea susținut cu **un** argument istoric - prezentarea unui fapt istoric relevant și utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea (*deoarece, pentru că* etc.) și concluzia (*așadar, ca urmare* etc.)

Ordonarea și exprimarea ideilor menționate – 10 puncte distribuite astfel:

- **1 punct** pentru structurarea textului (introducere - cuprins - concluzie);
1 punct pentru (introducere – cuprins/ cuprins - concluzii);
- **3 puncte** pentru evidențierea relației cauză-efect, astfel încât analiza să probeze înțelegerea procesului istoric;
1 punct pentru prezența parțială a relației cauză-efect;
- **2 puncte** pentru respectarea succesiunii cronologice/ logice a faptelor istorice;
1 punct pentru respectarea parțială a succesiunii cronologice/ logice a faptelor istorice;
- **3 puncte** pentru utilizarea limbajului istoric;
1 punct pentru utilizarea parțială a limbajului istoric;
- **1 punct** pentru respectarea limitei de spațiu.

OLIMPIADA DE ISTORIE
Etapa județeană/municipiului București
Clasa a XII-a
2018

Varianta 1

- **Timpul de lucru este de trei ore.**
- **Ambele subiecte sunt obligatorii.**
- **Se acordă 10 puncte din oficiu, care se adaugă la Subiectul I.**
- **Subiectele se tratează pe foi separate.**

SUBIECTUL I

(40 de puncte)

Citiți, cu atenție, sursele de mai jos:

A. „Înzestrat cu simț diplomatic, conturându-și lucid planurile de acțiune, Mihai Viteazul a căutat, odată ajuns la cârma Țării Românești, să întrețină legături cu voievozii Moldovei, cu principii Transilvaniei, cu conducătorii mișcării de eliberare a popoarelor din Balcani și cu organizatorii cruciadei antiotomane, pentru a iniția și a duce, cu sorți de izbândă, lupta împotriva turcilor. În prima fază, planul politic al lui Mihai Viteazul a vizat eliberarea țării, înlăturarea dominației otomane. Domnitorul a căutat să prezinte interesul statal românesc ca fiind o cauză a lumii creștine, scopul urmărit de el fiind transformarea țării sale în <scut de apărare a întregii Creștinătăți.>

În vederea luptei împotriva turcilor, Mihai Viteazul a luat măsuri pe plan intern, de natură să consolideze instituția centrală [...] și să-i sporească veniturile; a lovit în boierimea anarhică, considerând valabil și pentru Țara Românească principiul monarhiilor autoritare, teoretizat de Neagoe Basarab, că e <vai de țara ce o stăpânesc mulți>; a reorganizat oastea, făcând să crească efectivele unităților de mercenari, oșteni instruiți, înzestrați cu arme performante.“

(Academia Română, *Istoria Românilor*)

B. „Când totul părea pregătit pentru a nu mai admite pretențiile în creștere ale Porții otomane, Mihai Viteazul a rupt legăturile cu Imperiul Otoman. În istoria confruntărilor româno-otomane a rămas memorabilă data de 13 noiembrie 1594, când creditorii și negustorii otomani, prezenți în Țara Românească și în care poporul român vedea pe asupritori în toată venalitatea lor, au luat cunoștință, primii, de setea de răzbunare a celor ajunși în pragul disperării. Uciderea reprezentanților intereselor otomane în Țara Românească era în fapt - și așa a fost interpretată de martorii vremii - o adevărată declarație de război.”

(Academia Română, *Istoria Românilor*)

C. „Mihai Viteazul (1593-1601) intră în domnie în vremea când eforturile materiale impuse de Imperiul Otoman și de reprezentații săi ajunseseră să primejduiască întreaga economie a țării [...]. Singura ieșire din această situație era lupta [...]. Ea a fost dată în cadrul unei coaliții antiotomane, *Liga Sfântă*, ce-și propunea ca țintă finală [...] să elimine Imperiul Otoman din Europa. Adezionea Țărilor Române a dat un puternic impuls războiului, deschizând un nou front și trezind speranțe de eliberare la popoarele creștine din Peninsula Balcanică.

Încă de la începutul anului 1594, Sigismund Báthory, principele Transilvaniei, aderă la Ligă. În vară, se încheie alianța ofensivă între Mihai Viteazul, pe de o parte, Sigismund și Aron Vodă, domnul Moldovei, pe de alta [...]. Se putea trece astfel la acțiunea unitară a celor trei țări române. Ea începu înainte de sfârșitul anului cu uciderea, la 13 noiembrie, a turcilor din Țara Românească, semn al deschiderii războiului. Fapte asemănătoare se petrecură și în Moldova. Cu rezezițiune, în timp ce trupele transilvane și imperiale loveau forțele otomane din Banat, cei doi domni români atacară cetățile turcești de la Dunăre, ducând războiul dincolo de fluviu [...]. Boierii profitară de acest moment de cumpănă pentru a încheia (20 mai 1595), în numele lui Mihai, un tratat cu Sigismund Báthory [...].“

(Andrei Oțetea, *Istoria poporului român*)

D. „După răscoala antiotomană se deschide în istoria sfârșitului de secol o epocă de confruntări militare între Țările Române și Imperiul Otoman. Ele sunt inițiate de domnul Țării Românești pe linia Dunării prin atacarea cetăților turcești, în timp ce Aron Vodă, [domn] al Moldovei, intră în sudul țării, asediind Tighina. Replica otomană în Țara Românească este prefațată de victoriile lui Mihai Viteazul care ocupă importantul port Brăila și trece la acțiuni dincolo de Dunăre. Confruntarea decisivă pregătită de turci a avut loc la Călugăreni în 13/23 august 1595; apoi oastea domnului, constrânsă de superioritatea numerică a otomanilor, se retrage spre nord în așteptarea intervenției ardelenene.”

(M. Bărbulescu, D. Deletant, K. Hitchins, Ș. Papacostea, P. Teodor, *Istoria României*)

Pornind de la aceste surse istorice, răspundeți următoarelor cerințe:

1. Precizați un eveniment din sursa **B**, menționând câte o cauză politică sau religioasă și o consecință militară ale acestuia, selectate din sursa **A**, respectiv din sursa **C**. **5 puncte**
2. Prezentați rolul unei acțiuni diplomatice precizate în sursa **C**, în evoluția instituției centrale a Țării Românești, utilizând și două informații din această sursă. **7 puncte**
3. Scrieți o relație cauză-efect stabilită între două informații referitoare la politica internă a lui Mihai Viteazul selectate din sursa **A**, precizând rolul fiecăreia dintre aceste informații (*cauză*, respectiv *efect*) **3 puncte**
4. Formulați, pe baza surselor **A**, **C** și **D** un punct de vedere referitor la politica de colaborare a statelor, susținându-l cu câte o informație selectată din fiecare sursă. **7 puncte**
5. Prezentați alte două acțiuni diplomatice la care participă Mihai Viteazul în afara celor la care se referă sursele date. **10 puncte**
6. Argumentați, prin două fapte istorice, un punct de vedere referitor la rolul unei instituții centrale din spațiul românesc în secolul al XVII-lea, în planul relațiilor internaționale. **8 puncte**

SUBIECTUL al II-lea

(50 de puncte)

Elaborați, în aproximativ patru-cinci pagini, un eseu despre **proiectele politice și legile fundamentale din spațiul românesc, în secolele al XVIII-lea - al XX-lea**, având în vedere:

- precizarea a trei caracteristici ale proiectelor politice elaborate în spațiul românesc, în secolul al XVIII-lea;
- prezentarea a două proiecte politice elaborate în spațiul românesc în prima jumătate a secolului al XIX-lea;
- prezentarea unei constante în desfășurarea faptelor istorice din spațiul românesc, în deceniul șase al secolului al XIX-lea;
- prezentarea a două asemănări între două legi fundamentale din prima jumătate a secolului al XX-lea;
- argumentarea, prin două fapte istorice, a unui punct de vedere referitor la existența asemănărilor între legile fundamentale din ultimele patru decenii ale secolului al XX-lea, din România.

Notă!

Se punctează și utilizarea **limbajului istoric adecvat**, **structurarea** prezentării, **evidențierea relației cauză-efect**, argumentarea unui punct de vedere (prezentarea faptelor istorice relevante și utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia), respectarea **sucesiunii cronologice/logice** a faptelor istorice și **încadrarea** eseului în limita de spațiu precizată.

OLIMPIADA DE ISTORIE
Etapa județeană/municipiului București
Clasa a XII-a
2018

Varianta 1

BAREM DE EVALUARE ȘI NOTARE

- Se punctează orice modalitate de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă fracțiuni de punct. Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit în barem.
- Se acordă 10 puncte din oficiu, care se adaugă la Subiectul I. Nota finală se calculează prin împărțirea la 10 a punctajului total obținut pentru lucrare.

SUBIECTUL I

(40 de puncte)

1. **1 punct** pentru precizarea oricărui eveniment din sursa **B**
Câte 2 puncte pentru menționarea oricărei cauze politice sau religioase și a oricărei consecințe militare a evenimentului precizat, selectate din sursa **A**, respectiv din sursa **C**
(2px2=4p)
2. **2 puncte** pentru menționarea rolului unei acțiuni diplomatice precizate în sursa **C**, în evoluția instituției centrale a Țării Românești
3 puncte pentru prezentarea rolului precizat prin evidențierea relației de cauzalitate și utilizarea unui exemplu/ a unei caracteristici;
1 punct pentru utilizarea doar a unui exemplu/a unei caracteristici referitoare la rolul precizat;
Câte 1 punct pentru utilizarea oricăror două informații din sursă în cadrul prezentării
(1px2=2p)
3. **3 puncte** pentru scrierea oricărei relații cauză-efect stabilită între două informații referitoare la politica internă a lui Mihai Viteazul selectate din sursa **A**, precizând rolul fiecăreia dintre aceste informații (*cauză*, respectiv *efect*)
4. **7 puncte** pentru formularea, pe baza surselor **A**, **C** și **D**, a oricărui punct de vedere referitor la politica de colaborare a statelor, susținut cu câte o informație selectată din fiecare sursă
3 puncte pentru formularea, pe baza surselor **A**, **C** și **D**, a oricărui punct de vedere referitor la politica de colaborare a statelor, susținut cu câte o informație selectată din **două** surse
5. **Câte 2 puncte** pentru menționarea oricăror alte două acțiuni diplomatice la care participă Mihai Viteazul, în afara celor la care se referă sursele date
(2px2=4p)
Câte 3 puncte pentru prezentarea fiecărei acțiuni diplomatice menționată prin evidențierea relației de cauzalitate și utilizarea unui exemplu/ a unei caracteristici
(3px2=6p)
Câte 1 punct pentru utilizarea **doar** a unui exemplu/a unei caracteristici referitoare la acțiunile diplomatice menționate
6. **8 puncte** pentru **argumentarea** oricărui punct de vedere referitor la rolul unei instituții centrale din spațiul românesc în secolul al XVII-lea, în planul relațiilor internaționale prin prezentarea a două fapte istorice relevante și utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea (*deoarece*, *pentru că* etc.) și concluzia (*așadar*, *ca urmare* etc.)
4 puncte pentru argumentarea oricărui punct de vedere referitor la rolul unei instituții centrale din spațiul românesc în secolul al XVII-lea prin prezentarea doar a **unui** fapt istoric relevant și utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea (*deoarece*, *pentru că* etc.) și concluzia (*așadar*, *ca urmare* etc.)

SUBIECTUL al II-lea

(50 de puncte)

Informația istorică – 40 puncte distribuite astfel:

- **Câte 2 puncte** pentru precizarea oricăror trei caracteristici ale proiectelor politice elaborate în spațiul românesc, în secolul al XVIII-lea; **(2px3=6p)**
- **Câte 2 puncte** pentru menționarea oricăror două proiecte politice elaborate în spațiul românesc în prima jumătate a secolului al XIX-lea; **(2px2=4p)**
- **Câte 3 puncte** pentru prezentarea fiecărui proiect politic menționat, prin evidențierea relației de cauzalitate și utilizarea unui exemplu/ a unei caracteristici **(3px2=6p)**
 Câte 1 punct pentru utilizarea **doar** a unui exemplu/ a unei caracteristici referitoare la proiectele politice menționate
- **2 puncte** pentru menționarea oricărei constante în desfășurarea faptelor istorice din spațiul românesc, în deceniul șase al secolului al XIX-lea
3 puncte pentru prezentarea constantei menționate, prin evidențierea relației de cauzalitate și utilizarea unui exemplu/ a unei caracteristici
 1 punct pentru utilizarea **doar** a unui exemplu/ a unei caracteristici referitoare la constanta menționată.
- **Câte 2 puncte** pentru menționarea oricăror două asemănări între două legi fundamentale din prima jumătate a secolului al XX-lea **(2px2=4p)**
Câte 3 puncte pentru prezentarea fiecărei asemănări menționate, prin evidențierea relației de cauzalitate și utilizarea unui exemplu/ a unei caracteristici; **(3px2=6p)**
 Câte 1 punct pentru utilizarea **doar** a unui exemplu/ a unei caracteristici referitoare la asemănarea menționată
- **9 puncte** pentru **argumentarea** oricărui punct de vedere referitor la existența asemănărilor între legile fundamentale din ultimele patru decenii ale secolului al XX-lea, din România, prin prezentarea a două fapte istorice relevante și utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea (*deoarece, pentru că* etc.) și concluzia (*așadar, ca urmare* etc.)
 4 puncte pentru argumentarea oricărui punct de vedere referitor la existența asemănărilor între legile fundamentale din ultimele patru decenii ale secolului al XX-lea, din România, prin prezentarea doar a **unui** fapt istoric relevant și utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea (*deoarece, pentru că* etc.) și concluzia (*așadar, ca urmare* etc.)

Ordonarea și exprimarea ideilor menționate – 10 puncte distribuite astfel:

- o **1 punct** pentru **structurarea textului** (introducere - cuprins - concluzii);
 1 punct pentru (introducere – cuprins/cuprins - concluzii);
- o **3 puncte** pentru evidențierea **relației cauză-efect**, astfel încât analiza să probeze înțelegerea procesului istoric;
 1 punct pentru prezența parțială a relației cauză-efect;
- o **2 puncte** pentru **respectarea succesiunii cronologice/ logice** a faptelor istorice;
 1 punct pentru respectarea parțială a succesiunii cronologice/ logice a faptelor istorice;
- o **3 puncte** pentru **utilizarea limbajului istoric**;
 1 punct pentru utilizarea parțială a limbajului istoric;
- o **1 punct** pentru **respectarea limitei de spațiu**.